

NORGES HØYESTERETT

Den 15. juni 2009 avsa Høyesterett dom i

**HR-2009-01220-A, (sak nr. 2009/647 og sak nr. 2009/648), straffesaker,
anker over dom,**

sak nr. 2009/647, straffesak, anke over dom:

A (advokat Nils Aga)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Hilde Stoltenberg)

sak nr. 2009/648, straffesak, anke over dom:

B (advokat Nils Aga)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Hilde Stoltenberg)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Indreberg**: Saken gjelder straffutmålingen i en narkotikasak, og reiser særlig spørsmål om saksbehandlingstiden gjør at det nå er grunnlag for betinget straff eller samfunnsstraff.
- (2) Salten tingrett avsa 6. juni 2008 dom med slik domsslutning:

”1.

2. **B, født 31 08 1983 dømmes for overtredelse av straffeloven § 162, 1. og 2. ledd til en straff av fengsel i 10 – ti – måneder. Varetekt kommer til fradrag med 3 – tre – dager.**
3. **A, født 18 01 83 dømmes for overtredelse av straffeloven § 162, 1. og 2. ledd til straff av fengsel i 10 – ti – måneder. Varetekt kommer til fradrag med 3 – tre – dager.”**

- (3) B og A anket til Hålogaland lagmannsrett over straffutmålingen. Lagmannsretten avsa 10. mars 2009 dom med slik domsslutning:

”I tingrettens dom, domsslutningens punkt 2, gjøres den endring for B at straffen settes til fengsel i ett – 1 – år, hvorav fullbyrdelsen av 6 – seks – måneder utstår etter reglene i straffeloven §§ 52–54 med en prøvetid på 2 – to – år.

I tingrettens dom, domsslutningens punkt 3, gjøres den endring for A at straffen settes til fengsel i ett – 1 – år, hvorav fullbyrdelsen av 6 – seks – måneder utstår etter reglene i straffeloven §§ 52–54 med en prøvetid på 2 – to – år.”

- (4) B og A har anket til Høyesterett over straffutmålingen.
- (5) *Jeg er kommet til at straffen bør utmåles noe annerledes enn lagmannsretten har gjort.*
- (6) De domfelte var 22 og 23 år på gjerningstiden og tidligere ustraffet. De er polske statsborgere med lovlig opphold i Norge. Begge studerer. A tar også ekstravakter ved et alders- og sykehjem, mens B mistet sitt arbeid da saken ble kjent gjennom mediene.
- (7) A og B ble pågrepet 9. mars 2006, da politiet fant ca.187 gram amfetamin i deres felles bolig. De erkjente straks å ha kjøpt 200 gram amfetamin under et opphold i Polen, og å ha brakt det til X for der å overlevere stoffet til en tredje person for videre distribusjon og salg. Motivet var å få slettet gjeld.
- (8) Lagmannsretten har tatt som utgangspunkt at straffnivået for et slikt forhold er fengsel i ett år og seks måneder. Det er jeg enig i. Fra dette utgangspunktet må det gjøres et fradrag på grunn av tilståelsene, jf. straffeloven § 59 annet ledd. Selv om stoffet ble funnet i de domfeltes bolig, avklarte tilståelsene spørsmålet om subjektiv skyld, og at de kunne dømmes for innførsel, som er mer alvorlig enn oppbevaring. Tilståelsene avklarte også stoffets opprinnelse og hva som etter planen skulle skje med det. Likevel mener jeg lagmannsretten har lagt for stor vekt på tilståelsene når den har kommet til at de tilsier et fradrag i straffen på en tredjedel. En passende straffreduksjonen for dette tilfellet bør være på omtrent tjue prosent, slik også tingretten kom til.
- (9) Det springende punktet i saken er hvilken betydning saksbehandlingstiden skal ha for straffen. Det er nå tre år og tre måneder siden de to ble siktet og avgav uforbeholden tilståelse.
- (10) Det gikk to år fra siktelsen til tiltalebeslutning ble tatt ut. Mye av tidsforløpet skyldes liggetid og sen saksbehandling, samt påtalemyndighetens ønske om å forene sakene med saken mot den angivelige avtakeren av stoffet, jf. straffeprosessloven § 13. Også lagmannsretten brukte lang tid. Det gikk nesten ni måneder fra anken ble henvist til dom forelå, uten at det skyldtes B eller A.

- (11) En så lang saksbehandlingstid i en oversiktlig sak med uforbeholden tilståelse, må gi merkbare utslag i straffen. Jeg viser til EMK artikkel 6 nr. 1 jf. artikkel 13, og til at det er en stor belastning å vente på en straffedom. Spesielt gjelder dette når de domfelte er unge og opplever ikke å komme videre i livet, slik tilfellet er her.
- (12) Forholdet er likevel for alvorlig til at straffen kan gjøres fullt ut betinget. Både stoffets art, mengde og det økonomiske motivet, gjør at allmennpreventive hensyn veier tungt.
- (13) For å kunne anvende samfunnsstraff ved grove narkotikaforbrytelser kreves det etter Høyesteretts praksis at det foreligger klare og sterke rehabiliteringshensyn eller andre særlig tungtveiende hensyn, jf. for eksempel Rt. 2007 side 950 avsnitt 13 med videre henvisninger. I Rt. 2005 side 343 ble det i en slik sak gitt samfunnsstraff på grunn av lang saksbehandlingstid, men forholdene i den saken lå noe annerledes an enn i vår. Det straffbare forhold var mindre alvorlig, den domfelte var en god del yngre på gjerningstidspunktet og saksbehandlingstiden noe lengre. Saken hadde dessuten ligget ubehandlet hos politiet i to og et halvt år. Jeg anser ikke samfunnsstraff som riktig reaksjon i vår sak.
- (14) Det lange tidsforløpet bør imidlertid føre til at en vesentlig del av straffen gjøres betinget, og jeg er kommet til at straffen kan fastsettes til fengsel i ett år og to måneder, hvorav ni måneder gjøres betinget med en prøvetid på to år. Varetektsfradrag er fastsatt i tingrettens dom.
- (15) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen for B og A settes til fengsel i 1 – ett – år og 2 – to – måneder, hvorav fullbyrdelsen av 9 – ni – måneder utstår etter reglene i straffeloven §§ 52 til 54 med en prøvetid på 2 – to – år.

(16)	Dommer Flock:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(17)	Dommer Gussgard:	Likeså.
(18)	Dommer Tjomsland:	Likeså.
(19)	Dommer Gjølstad:	Likeså.

(20) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen for B og A settes til fengsel i 1 – ett – år og 2 – to – måneder, hvorav fullbyrdelsen av 9 – ni – måneder utstår etter reglene i straffeloven §§ 52 til 54 med en prøvetid på 2 – to – år.

Riktig utskrift bekreftes: